

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3279/2022. (VI. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.364/2019/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Szigethy István ügyvéd) útján a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.364/2019/4. számú ítélete ellen – a Zalaegerszegi Járásbíróság 8.P.20/776/2017/6. számú ítéletére is kiterjedően – terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt 2019. november 28-án, majd jogi képviselővel eljárva 2019. december 23-án, a Zalaegerszegi Járásbíróság útján az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróságra 2019. december 9-én, illetve 2020. január 16-án érkezett be. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt – az Alkotmánybíróság főtítkárnak felhívására – 2020. január 8-án, majd 2020. február 11-én újra kiegészítette, és ahhoz számos mellékletet csatolt. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést a jogállamiság alapelveivel és a tulajdonhoz való joggal tartotta ellentétesnek [az alapügyben alperes „látszólagos tulajdonszerzésekor hatályos”, a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: korábbi Alkotmány) 2. § (1) bekezdésére és 13. §-ára hivatkozva], az indítvány-kiegészítésben pedig a tisztességes bírósági eljárás-hoz való jogot és a jogorvoslati jogot biztosító Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit is megjelölte.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszról és a mellékletként csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az alapügy – elbirtoklás megállapítása iránti per – tárgyát a nemessándorházai 3[...].8 hrsz.-ú, erdő művelési ágú, 5068 m² területű zártkerti ingatlan tulajdonjogi státuszának a rendezésével kapcsolatos jogvita képezte.
- [3] Az indítványozó egy 1957. június 15-én kelt adásvételi szerződéssel megvásárolta a nemessándorházai 2[...]. számú telekjegyzőkönyvben A+6-7 sor alatt felvett 2[...].6 és 2[...].7 hrsz.-ú, „Szántó a [...] dűlőben” tárgyi megjelölésű, 700-800 négyszögöl (2518-2877 m²) területű ingatlan-illetőségeket. A Zalaegerszegi Járásbíróság mint telekkönyvi hatóság a 150/tk.1958 számú, 1958. január 13-án kelt végzésével az indítványozó tulajdonjogát a telekkönyvbe bejegyezte. (A bejegyző végzést kézbesítették Nemessándorháza Községi Tanácsa részére is.) Az indítványozó előadása szerint ezeket az ingatlan-illetőségeket az adásvétel óta folyamatosan birtokolja, és azok megegyeznek a jelenlegi nemessándorházai 3[...].8 hrsz.-ú, erdő művelési ágú, 5068 m² területű zártkerti ingatlannal. Ugyanakkor az említett vitás ingatlan tulajdoni lapján jelenleg (dátum nélkül) „eredeti felvétel” jogcímen tulajdonosként a Magyar Állam, majd jogutódként 1991. július 17-étől Nemessándorháza Község Önkormányzata szerepel [bejegyző határozat száma: 33815/1991/VII.17., a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: régi Ötv.) rendelkezései alapján].
- [4] Az ingatlanon időközben – az indítványozó leírása szerint – az önkormányzat fát termelt ki, arra hivatkozva, hogy az ingatlan önkormányzati tulajdonba került. Az indítványozó rámutatott, hogy a Magyar Állam – mint az önkormányzat jogelődje – a tulajdonszerzéséről semmilyen irat nem állt rendelkezésre sem a földhivatalnál, sem a levéltárban. Egy a csatolt dokumentumok között elfekvő, 1958. évi nemessándorházai térképrészleten már szerepel 3[...].8 hrsz.-ú ingatlan (a 3[...].7 és a 3[...].9 hrsz.-ú ingatlanok között), míg az 1957. évi adásvételi szerződést szerkesztő ügyvéd 1957. június 3-ai előkészítő iratán kézzel felvázolt térképrészleten még 2[...].6 és 2[...].7 hrsz.-ú ingatlanok szerepelnek, amelyeket a 2[...].5 és a – már ekkor is – 3[...].9 hrsz.-ú ingatlanok foglalkoznak közre.
- [5] Az indítványozó a kialakult helyzet miatt keresetet terjesztett elő Nemessándorháza Község Önkormányzata ellen, kérve elsődlegesen az önkormányzati tulajdon bejegyzésének a törlését (az annak alapjául szolgáló határozat érvénytelensége miatt), a 3[...].8 hrsz.-ú ingatlan tulajdonosa személyének kijavítását, másodlagosan pedig azt, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy elbirtoklással megszerezte a 3[...].8 hrsz.-ú ingatlant, mivel azt 1957 óta

szakadatlanul birtokolta. A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2016. február 11-én kelt, 8.P.20.694/2014/25. számú ítéletével az indítványozó keresetét, mint alaptalant, elutasította. Az indokolásban a bíróság rámutatott, hogy az indítványozó nem tudta bizonyítani, hogy az 1957. évi adásvételi szerződésben rögzített 2[...]6 és 2[...]7 hrsz.-ú ingatlanok megegyeznek a 3[...]8 hrsz.-ú ingatlannal. Az indítványozó ennek megállapítására szakértői bizonyítást kért, ám az igazságügyi szakértő a szakvéleményében úgy nyilatkozott, hogy nem lehet megállapítani, jelenleg melyik helyrajzi szám felel meg az 1957. évi adásvételi szerződés tárgyát képező ingatlanok. Az indítványozó így keresetösségi jogát sem tudta igazolni. Az indítványozó másodlagos kereseti kérelmét érdemben tárgyalva a bíróság megállapította, hogy az indítványozó saját maga által sem vitatottan nem szerezheti meg a vitás ingatlan tulajdonjogát elbirtoklással, mert nem rendelkezik az ahhoz szükséges, a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 33. § (4) bekezdése szerinti hatósági bizonyítvánnyal, tehát a szerzőképessége nincs igazolva.

- [6] Az indítványozó az elsőfokú ítélet ellen fellebbezett, amely alapján a Zalaegerszegi Törvényszék a 2016. november 29-én kelt, 3.Pf.20.449/2016/5. számú végzésével az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára utasította. Az indítványozó fellebbezésének lényege szerint az 1957. évi adásvételi szerződés megjelölte az abban említett ingatlan szomszédait, amelyek azonosak a 3[...]8 hrsz.-ú ingatlan szomszédaival. Az elsőfokú eljárásban felhasznált szakvélemény tehát hiányos emiatt, valamint azért is, mert nem tudta megállapítani, hogy a 3[...]8 hrsz.-ú ingatlan mely ingatlanokból keletkezett, sem pedig azt, hogy mi lett az 1957. évi adásvételi szerződés tárgyát képező ingatlan jogi sorsa. Ezt a hivatkozást a törvényszék alaposnak találta, és pótolta a felek elsőfokú eljárásban elmaradt tájékoztatását arra nézve, hogy további szakértői bizonyítás szükséges annak megállapítására, hogy a 3[...]8 hrsz.-ú ingatlan milyen okiratok alapján és mikor került állami tulajdonba, az a korábbi telekkönyv szerint mely ingatlanokból alakult ki, és ezen ingatlan jogi sorsát visszakövetve megállapítható-e, hogy az azonos volna az indítványozó által 1957-ben megvásárolt ingatlannal. Ez alapján az indítványozó további szakértői bizonyítás lefolytatását indítványozta, és egyéb bizonyítási indítványokat is tett. Ezek olyan kérdésekre vonatkoztak, amelyeket az elsőfokú bíróság nem vizsgált, ezért a törvényszék – annak érdekében, hogy az eljárás ne váljon egyfokúvá – az elsőfokú ítélet fellebbezett részét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra, újabb határozat meghozatalára utasította. A másodfokú felülbírálat az elbirtoklásra alapított keresetet elutasító döntésre nem terjedt ki, mivel azt a fellebbezés nem érintette.
- [7] 2.1. A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2018. január 11-én kelt, 8.P.20.776/2017/6. számú ítéletével a megismételt eljárásban az indítványozó keresetét elutasította. Az ítélet indokolásában a bíróság kitért rá, hogy felhívta az indítványozót a másodfokú bíróság által előírt iratok csatolására és a szakértői díj előlegezésére, ő azonban e felhívásnak nem tett eleget. Ezért a bíróság a korábbi ítéletében foglalt jogi álláspontját fenntartotta, hiszen az abban megállapított tényállás változatlanul irányadó. A bíróság ismételten rámutatott, hogy a bírói gyakorlat szerint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 62. §-a szerinti törlési pert csak az indíthat, akinek ehhez érdeke fűződik, vagyis aki az esetleges pernyertessége folytán, az alperes tulajdonjogának törlésével, korábbi bejegyzés folytán ismételten tulajdonosi pozícióba kerülne. A jelen ügyben azonban az indítványozó nem tudta bizonyítani sem azt, hogy a vitás ingatlan ingatlan-nyilvántartás szerinti korábbi tulajdonosa lett volna (oda a Magyar Állam volt bejegyezve), sem azt, hogy az általa 1957-ben megvásárolt ingatlan a vitás ingatlannal azonos volna. Az indítványozó ezért keresetösségi jogát nem tudta igazolni, így az Inytv. 62. §-ára alapított igénye sem lehetett alapos. Szintén alaptalannak ítélte a bíróság az indítványozó kiigazítási igényét is. Ennek alapja az ingatlanügyi hatóságnak a bejegyzés körében vétett hibája lehet, azonban a jelen esetben az önkormányzat tulajdonjogának bejegyzése az ingatlan-nyilvántartásba teljes mértékben egyezik az annak alapjául szolgáló hatósági határozattal, amely határozat pedig a régi Ötv. rendelkezésein alapult.
- [8] 2.2. Az indítványozó az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést nyújtott be, amely alapján a Zalaegerszegi Törvényszék a 2019. október 8-án kelt – az alkotmányjogi panasszal támadott – 3.Pf.20.364/2019/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az indokolásban a törvényszék emlékeztetett, hogy a korábbi hatályon kívül helyező végzés indoka csak az volt, hogy az elsőfokú eljárásban beszerzett szakértői vélemény alapján nem volt megállapítható, hogy az indítványozó által 1957-ben megvásárolt ingatlanok azonosak-e a vita tárgyát képező ingatlannal, és a másodfokú bíróság úgy látta, hogy az indítványozó ezen állítását a szakértői vélemény kiegészítése útján tudja bizonyítani. Ennek a lehetőségét az indítványozó a megismételt eljárásban megkapta,

azonban a bírói felhívásra a megadott határidőn belül nem előlegezte meg a szakértői vélemény kiegészítéséhez szükséges szakértői díjat, így az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványát mellőzte. Az indítványozónak a megismételt eljárás során két dolgot kellett bizonyítania: azt, hogy az általa 1957-ben megvásárolt ingatlanok azonosak a vita tárgyát képező, 3[...].8 hrsz.-ú ingatlannal, és azt, hogy ez az ingatlan jogszerűtlenül került az alperes önkormányzathoz, illetve annak jogelődjeként a Magyar Államhoz. Az indítványozó által a megismételt eljárásban és a fellebbezésben hivatkozott tanúvallomások, iratok nem elegendőek az ingatlanok azonosságának megállapításához. Az azonosság bizonyítására ugyan nemcsak a szakértői bizonyítás lehet alkalmas, de az igazságügyi szakértő által készített szakvélemény eleve kétségesé tette az ingatlanok azonosságának megállapíthatóságát, az azzal szemben felhozott indítványozói bizonyítékok pedig nem voltak alkalmasak az indítványozó tényállításának ítéleti bizonyossággal történő alátámasztására. Miután az ingatlanok azonosságát az indítványozó bizonyítani nem tudta, így az alperes önkormányzat, illetve jogelődjeként a Magyar Állam tulajdonszerzése körében, illetve a tulajdonjog védelme körében előadott indítványozói érvelés az ügy szempontjából nem bírt jelentőséggel.

- [9] 3. A Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.364/2019/4. számú ítélete, és az ezzel helybenhagyott Zalaegerszegi Járásbíróság 8.P.20.776/2017/6. számú ítélete ellen az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, és kérte e döntések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt több alkalommal kiegészítette. A panaszbeadvány a támadott bírói döntéseket a jogállamiság alapelveivel és a tulajdonhoz való joggal tartotta ellentétesnek a korábbi Alkotmány 2. § (1) bekezdésére és 13. §-ára hivatkozva; illetve megjelölte sérülni vélt rendelkezésként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését is. Az alkotmányjogi panaszban és kiegészítéseiben az indítványozó részletesen bemutatta a történeti tényállást, megerősítve, hogy az általa 1957-ben megvásárolt területet az adásvétel óta folyamatosan birtokolta, és hogy az megegyezik a jelenleg nemessándorháza 3[...].8 hrsz.-ú, erdő művelési ágú, 5068 m² területű zártkerti ingatlannal. Előadta, hogy az ingatlan-nyilvántartásban jogszerűtlenül jegyezték be az alperes önkormányzat tulajdonjogát ezen ingatlanra 1991. július 17-én, ráadásul az önkormányzat jogelődjeként a Magyar Államot még ehhez képest is csak két hónappal később, 1991 szeptemberében tüntették fel, az akkor hatályos jogszabályokban nem ismert „eredeti felvétel” jogcímen, bármiféle alapirat nélkül. Az alapügy perirataira is utalva az indítványozó kiemelte, hogy nemcsak az állami tulajdonba vétel dokumentumai, de a helyrajzi számok azonosítási jegyzéke sincs meg az ingatlanügyi hatóságnál. Álláspontja szerint ez a hatósági mulasztás vezetett az alperes pernyertességéhez, annak ellenére, hogy ő a szomszédai tanúvallomásával bizonyította, hogy évtizedek óta ugyanazt az ingatlant birtokolja. Az indítványozó azt is előadta, hogy azért nem kért ismételt szakértői bizonyítást a megismételt eljárásban, mert az igazságügyi szakértő egyszer már nyilatkozott, hogy az iratkezelési hiányosságok miatt nem tud érdemi választ adni az ingatlanok azonosságának kérdésére.
- [10] 3.1. A tulajdonhoz való jog sérelme kapcsán az indítványozó arra hivatkozott, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjogát kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehetett volna, ezzel szemben a jelen esetben az ingatlanügyi hatóság „egy tollvonással” vette el a tulajdonát, nem létező jogcímen bejegyezve a Magyar Állam tulajdonszerzését, az ő értesítése nélkül. Az indítványozó azt is megjegyezte, hogy esetében „megszerzett tulajdonról” van szó, hiszen a kérdéses területet adásvétellel szerezte, az attól történt megfosztás ellen mégsem kapott bírósági jogvédelmet. (Az alkotmányjogi panasz kiegészítésében megjelölte az indítványozó az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként a XIII. cikket.)
- [11] 3.2. A jogállamiság alapelveinek a sérelme tekintetében az indítványozó megismételt, hogy a Magyar Állam tulajdonjogát a vitás ingatlanra „eredeti felvétel” jogcímen bejegyezni jogsértő volt, így az alperes önkormányzat sem szerezhette jogszerűen tulajdont a jogelődjétől (akinek a tulajdonjogát ráadásul abszurd módon később jegyezték be, mint a jogutódét). Ráadásul a Magyar Állam eredeti tulajdonszerzése a vitatott területen 1991-ben nemcsak jogilag, de tényszerűen is lehetetlen volt, mivel az országban akkor sem léteztek tulajdonos nélküli területek, amelyeket a Magyar Állam „megtalálhatott” volna. Ezzel szemben az indítványozó ugyanakkor kiemelte, hogy az ő tulajdonszerzését a Zalaegerszegi Járásbíróság mint telekkönyvi hatóság a 150/tk.1958 számú, 1958. január 13-án kelt végzésével a telekkönyvbe bejegyezte, és azóta a tulajdonosi és a birtokosi státuszában általa ismert változás nem történt egészen a most vitatott bejegyzés kiderüléséig. Mivel a vitás

ingatlan tulajdonjogi státuszában bekövetkezett változásról az indítványozó nem kapott értesítést, így emiatt jogorvoslattal sem tudott élni. Sérelmezte továbbá, hogy az ingatlanügyi hatóság, illetve a levéltár nem őrizte meg a földrészletek helyrajzi számainak változási jegyzékét, és őt emiatt a hatósági kötelezettségszegés miatt érte kár. Ismételten utalt az indítványozó arra is, hogy az ingatlan-nyilvántartás hibája esetén is lehetőség van a kérdéses ingatlan beazonosítására a szomszédok segítségével. Ez egyértelműen igazolható, hogy a vita tárgyát képező nemessándorházai 3[...].8 hrsz.-ú, erdő művelési ágú, 5068 m² területű zártkerti ingatlan megegyezik az általa 1957-ben megvásárolt, és azóta is használt területtel. Az indítványozó szerint az ügyben eljáró bíróságok a szabad bizonyítás elvét sértő módon kérték számon rajta, hogy szakértővel bizonyítsa az ingatlan-azonosságot, mikor azt – álláspontja szerint – a szomszédok nyilatkozata és a józan ész is igazolta.

- [12] 3.3. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése] sérelme körében az indítványozó a bizonyítékok kirívóan hiányos és téves értékelésére, a szabad bizonyítás elvének figyelmen kívül hagyására, a bíróság téves mérlegelésére, a bizonyítási teherről szóló bírósági kioktatás hiányára hivatkozott. Sérelmezte azt is, hogy a 2018. január 11-ei tárgyalásra nem kapott idézést, ez pedig kihatott az eljárási jogai gyakorlására, és eljárási szabálysértésként értékelhető.
- [13] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönten kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [14] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [15] 5. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. A Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.364/2019/4. számú ítélete a bírósági eljárást befejező döntésnek minősül, így azzal szemben az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz előterjeszhető.
- [16] A jogi képviselő a meghatalmazást csatolta. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozó jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel a támadott ítélettel lezárt eljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére hivatkozott, megjelölve az Alaptörvény XIII. cikkét, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, továbbá a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [17] Az indítványozó a panaszában hivatkozott a jogállamiság alapelveinek a sérelmére is, tartalmilag utalva az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, de formailag a régi Alkotmány 2. § (1) bekezdésére hivatkozva. Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban a kérdésben, hogy az Alaptörvény ezen rendelkezését nem tekinti olyan, az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát tartalmazó rendelkezésnek, amelyre alkotmányjogi panasz alapítható [lásd pl. 3107/2017. (V. 8.) AB végzés, Indokolás [12]; 3075/2018. (II. 26.) AB végzés, Indokolás [24]–[26]]. Ezért az Alkotmánybíróság az erre alapított indítványi elemet nem vizsgálhatta.
- [18] 6. Megállapítható volt, hogy az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek részben eleget tesz: a) tartalmazza a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [az Alaptörvény XIII. cikke kapcsán azt, hogy az ingatlanügyi hatóság az indítványozót a kisajátítás alkotmányos garanciáinak az érvényesülése nélkül, önkényesen fosztotta meg a megszerzett tulajdonától; a XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán pedig azt, hogy a bíróságok a bizonyítékok kirívóan hiányos és téves értékelésével, a szabad bizonyítás elvének figyelmen kívül hagyásával és téves mérlegeléssel hoztak számára kedvezőtlen döntéseket, illetve, hogy az indítványozó a 2018. január 11-ei tárgyalásra nem kapott idézést]; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést (a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.364/2019/4. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XIII. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdések];

e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [kivéve a XXVIII. cikk (7) bekezdését]; valamint *f*) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.

- [19] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését mindössze felsorolta a 2020. január 8-án előterjesztett indítvány-kiegészítésében, mint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, azonban ahhoz érdemi indokolást nem kapcsolt, a jogorvoslathoz való jog megsértésére a panaszbeadványban és kiegészítéseiben nem tett utalást; így az indítvány ezen eleme nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt feltételnek, és az Alkotmánybíróság által nem vizsgálható.
- [20] 7. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [21] Az indítványozó Alaptörvény XIII. cikkével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos sérelmeinek központi eleme, és valamennyi ezen alapjogokkal összefüggésben előadott érvelésének az alapja az a hivatkozás, hogy az indítványozó által 1957-ben megvásárolt ingatlan és a jelen jogvita tárgyát képező ingatlan egy és azonos. E hivatkozását az indítványozó igyekezett a rendelkezésre álló dokumentumok becsatolásával és logikus magyarázatokkal alá is támasztani (pl. arra hivatkozva, hogy a szomszédai ugyanazok voltak az elmúlt évtizedekben, illetve, hogy a józan ésszel ellentétes azt feltételezni, hogy 1991-ig gazdtalan lett volna a jogvita tárgyát képező ingatlan, amit így a Magyar Állam „eredeti felvétel” jogcímen tulajdonba vehetett volna). Az ingatlanok azonosságának kérdésében való állásfoglalás azonban olyan, a tényállás megállapításával és az annak alapjául szolgáló bizonyítékok értékelésével, mérlegelésével kapcsolatos feladat, amely – az Alaptörvény, az Abtv. és az eljárási törvények alapján – a rendes bíróságok hatáskörébe tartozik, és amelyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához {hasonlóan: 3365/2012. (XII. 5.) AB végzés, Indokolás [8]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság ezért a jelen ügyben is hivatkozik következetes gyakorlatához, amely szerint az Alkotmánybíróság „[n]em vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és az előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás és az abból levont következtetés megalapozott-e.
- A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {elsőként lásd: 3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12] és 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; megerősítette: 3129/2015. (VII. 9.) AB végzés, Indokolás [5]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ekként a tényállás feltárása, a bizonyítékok mérlegelése és ennek alapján a következtetések levonása a bíróságok feladata, amely önmagában alkotmányossági kérdést nem vet fel {3250/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [11]; 3239/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [14]; 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [16]; 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [41]}. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, nem ténybíró, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során a bíróságok, végül soron a Kúria feladata {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]}.” {6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [38]} Mindezekre figyelemmel az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikkével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előadott sérelmei tekintetében nem állnak fenn a befogadás Abtv. 29. §-ban foglalt feltételei.
- [23] Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy a rendelkezésre bocsátott periratokból kitűnően éppen az volt a Zalaegerszegi Törvényszék által a 3.Pf.20.449/2016/5. számú végzéssel elrendelt új eljárás lefolytatásának és újabb határozat hozatalára utasításnak az oka, hogy a törvényszék hiányosnak találta az elsőfokú eljárásban felhasznált szakvéleményt, amelyből nem lehetett megállapítani, hogy a 3[...].8 hrsz.-ú ingatlan mely ingatlanokból keletkezett, mikor került állami tulajdonba, és mi lett a sorsa az indítványozó által 1957-ben megvásárolt ingatlanok. A törvényszék pótolta a felek elmaradt tájékoztatását is arról, hogy további szakértői bizonyítás szükséges a tényállás tisztázására. Ennek ellenére a megismételt eljárásban hozott, 8.P.20.776/2017/6. számú elsőfokú ítéletben az szerepel, hogy a bíróság felhívta az indítványozót a szükséges iratok csatolására és a szakértői díj előlegezésére, ő azonban e felhívásnak nem tett eleget. Nincsen nyoma annak sem az elsőfokú ítéletben, hogy felmerült volna az indítványozó szomszédainak tanúkénti meghallgatása.
- [24] Mindezeket követően a másodfokú bíróság, amikor a 3.Pf.20.364/2019/4. számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, ki is emelte, hogy a szakértői vélemény kiegészítésének a lehetőségét az indítványozó a megismételt eljárásban megkapta, azonban a bírói felhívásra a megadott határidőn belül nem előlegezte meg

a szakértői díjat, ezért a bíróság a bizonyítási indítványát mellőzte. Azt maga az indítványozó is megerősítette az alkotmányjogi panaszban, hogy nem kérte a szakértői bizonyítás kiegészítését, mivel azt eleve reménytelennek tartotta, figyelemmel arra, hogy az igazságügyi szakértő az eljárás korábbi szakaszában már úgy nyilatkozott, hogy az ingatlanügyi hatóság iratkezelési hiányosságai miatt nem tud érdemben választ adni az ingatlanok azonosságának kérdésére. Azonban amint az a fent írtakból is kitűnik, az indítványozó számára biztosított volt a bizonyítás kiegészítésének lehetősége (amivel az indítványozó nem élt); ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés ilyen szempontból sem merült fel.

[25] 8. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, 29. §-ában és 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltakra, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2022. május 17.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1954/2019.

